

Kuinka rohkaista ja motivoida henkilökuntaa verkko-opintojen pariin?

Esimerkkinä digitukijoiden
oppimispolut

Mirva Gullman

DIGI- JA VÄESTÖTIETOVIRASTO

Puheenvuoron sisältö

- Digi- ja väestötietovirasto & digituen valtakunnallinen kehittäminen
- Digitaalinen toimintaympäristö oppimisen tukena
- Digitukijoiden oppimispolut itsenäisen osaamisen kehittämisen mahdollistajana
- Kysymykset ja keskustelu

Tehtävänä
sujuva
Suomi

Missio

Edistää yhteiskunnan digitalisaatiota.

Turvata tietojen saatavuutta.

Tarjota palveluja asiakkaiden elämäntapahtumiin.

Arvot

Toimimme rohkeasti uudistaen, tukien ja arvostaen.
Luomme luottamusta ja välitämme huomisesta.

Tulevaisuustrendit

Digitalisoituminen
on kaikkialla

Ongelmien
kompleksisuus
lisääntyy

Ympäristön ja
talouden suhde
on muutoksessa

Väestö
ikäntyy ja
monimuotoistuu

Turvallisuus-
ympäristö
monimutkaistuu

Osaamisen kehittymisestä hyötyvät yksilöt ja organisaatiot

DIGITUEN TOIMIJAT

Digituen vaikuttajat

- Rahoitus, laki, päätökset ja linjaukset

Digituen valtakunnallinen kehittäminen

- Digi- ja väestötietovirasto
- Yleishallinnollinen ohjaus: valtionvarainministeriö

Digituen tarjoajat & kehittäjät

- Kirjastot
- Asiointipisteet
- Viranomaiset
- Järjestöt, yhdistykset
- Kunnat
- Hyvinvointialueet
- Kansalaisneuvonta
- Sähköiset palvelut
- Yritykset
- Hankkeet

Digituen tarvitsijat

- Kansalaiset
- Yritykset
- Yhteisöt

Digituen rahoitus:

- VM
- OKM
- ESR
- STEA
- EAKR
- LEADER
- Säätiöt
- Järjestöt
- Kunnat

Luo toiminta-
edellytykset
digituelle

Digituen
valtakunnallinen
kehittäjä

Antaa digitukea ja
kehittää digituen
käytäntöjä

Saa hyödyn digituesta
Digiosaaminen kasvaa

DIGI- JA VÄESTÖTIETOVIRASTO

- Digi- ja väestötietovirasto toimii digituen valtakunnallisena kehittäjänä.
- Vahvistamme digiosaavaa Suomea kehittämällä tietoon pohjautuvia digituen käytäntöjä ja osaamista.
- Digi- ja väestötietoviraston Digituki kohdentuu organisaatioihin ja digituen tarjoajien osaamisen kehittämiseen.

Miten oppimista voidaan tukea digitaalista toimintakulttuuria kehittämällä?

Itseohjautuvaa, digiympäristöissä tapahtuvaa oppimista

- Mihin tarvitaan ihminen ja mitä voidaan hoitaa digivälineiden avulla?

Verkoston toimijoiden yhteistä ymmärrystä digituen osaamisesta

- Organisaatioiden oma osaaminen ja sen näkyväksi tekeminen

Vahvistetaan verkoston ja sen yksittäisten toimijoiden yhteisiä arvoja ja luottamusta.

Digituen toimijoiden yhteinen tarve:

Digituessa tarvittavan osaamisen kehittäminen

Yhteisinä haasteina mm:

Resurssien riittävyys

Organisaatioiden (kunnat, valtion virastot, oppilaitokset, kirjastot, järjestöt, yritykset) omat erityistarpeet

Menetelmät digitaalisen toimintakulttuurin muutoksen toteuttamisessa

YHTEISTEN TAVOITTEIDEN MÄÄRITTELY

Muutoksen lähtökohtaa on yhdessä verkoston kanssa tunnistettu tarve tuottaa materiaalia itsenäiseen osaamisen kehittämiseen.

Osaamisen kehittämisen esteiden poistamiseksi tarjotaan mahdollisuus kehittää osaamista ajasta ja paikasta riippumatta.

Lähtökohtana on yhteisten tavoitteiden määrittely ja nykytilan kartoittaminen.

OPPIMISMUOTOILU

Keräämme ja analysoimme digitukijoille merkityksellisten sisältöjen ja oppimistapojen ymmärrystä.

Ymmärtämällä kokonaisvaltaisesti oppimispolkuja hyödyntävien käyttäjien tunteita ja tarpeita, voimme varmistaa materiaalin tulevan käyttöön.

Oppija- ja oppimiskokemus ovat tärkeässä roolissa. Tähän sisältyvät kaikille käyttäjille soveltuvat digivälineet: kaikilla on oltava mahdollisuus hyödyntää oppimispolkuja.

YHTEISKEHITTÄMINEN

Yhdessä oppimispolkujen tulevista käyttäjistä koostuvan työryhmän kanssa tuotamme, testaamme ja arvioimme oppimispolkujen sisältöjen ja toteutuksen mahdollisuuksia.

Yhteiskehittäminen ulottuu koko prosessin ajalle suunnittelusta valmiiseen tuotokseen.

Valtakunnallisen työskentelyn vuoksi suurin osa kehittämistyöstä toteutetaan verkossa.

Osaamistarpeiden tunnistamisesta osaamisen itsenäiseen kehittämiseen

Suunnitelma kehittämistyön etenemisestä

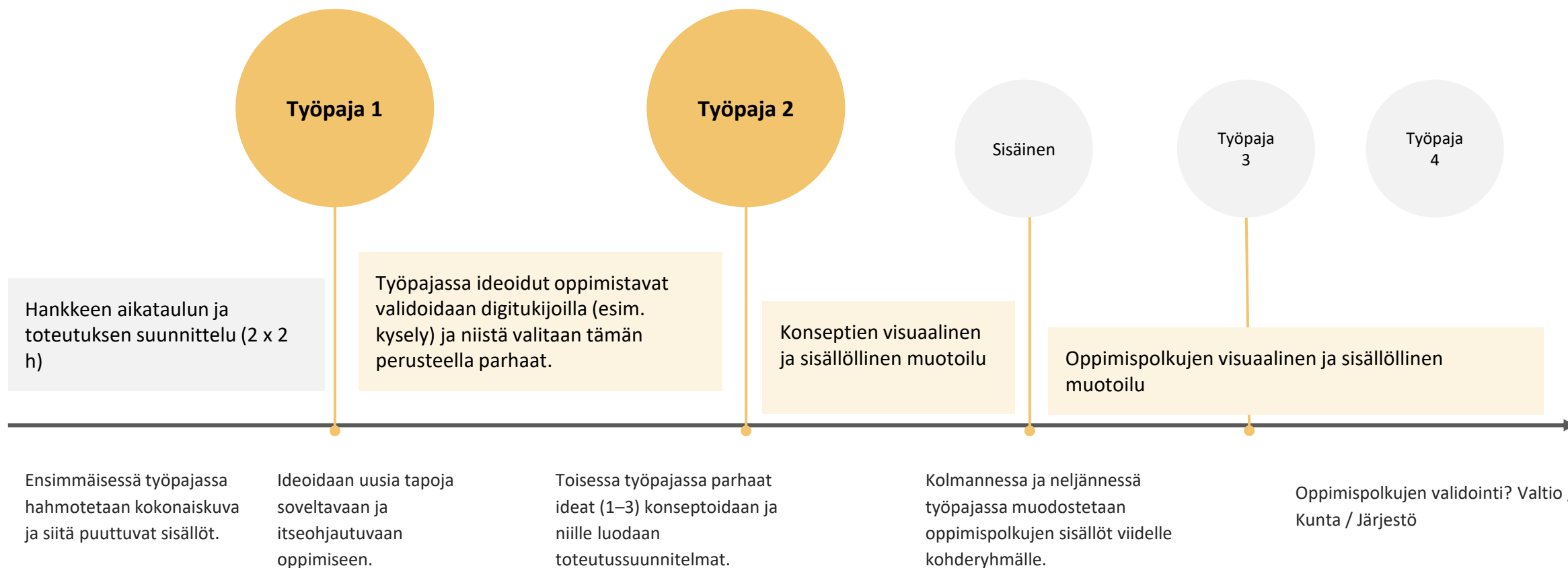
1. Luoda kokonaiskuva olemassa olevista digituen oppimissisällöistä ja tunnistaa siitä puuttuvia oppimissisältöjä
2. Ideoida uusia itseohjautuvan, soveltavan oppimisen tapoja, joita eri digituen antajat voisivat hyödyntää (esim. kouluttajakoulutukset, työpajakonseptit, oppimispiirit)
3. Valita ideoista parhaat (1–3), konseptoida ne ja tehdä niistä toteutussuunnitelma
4. Muodostaa visuaalinen kuvaus oppimispoluista jokaiselle digituen antajien kohderyhmälle:
 - a. Nuorille digitukea antavat
 - b. Ikäihmisille digitukea antavat
 - c. Maahanmuuttajille ja kieli- ja kulttuurivähemmistöille digitukea antavat
 - d. Henkilöille, joilla on rajoitteita toimintakyvyssä, digitukea antavat
 - e. Syrjäytymisvaarassa oleville digitukea antavat

Kehittämisestä hyötyvät yksilöt, organisaatiot ja digituen tarvitsijat

- Digituen osalta oppimistarpeita ja tarvittavia taitoja on aiemmin tunnistettu kattavasti.
- Olemme tunnistaneet jokaisen digitukijan tarvitseman perusosaamisen: ohjaustaidot, digituen eettisen ohjeistuksen tunteminen ja digitaidot.
- Lisäksi olemme tuottaneet digituen antajien osaamisprofiilit, joissa on määritelty eri kohderyhmien parissa toimivien digitukijoiden tarvitsema osaaminen.
- Q3-Q4 2023 toteutettavan yhteiskehittämisen tavoitteena on tuottaa digitukijoiden oppimispolkuja, mitkä ohjaavat oppimista ja tarjoavat digitukijoille mahdollisuuden kehittää osaamistaan omien tarpeidensa mukaan silloin kun heille itselleen parhaiten sopii.
- Organisaatiot voivat hyödyntää oppimispolkuja digitukijoiden perehdyttämisessä.
- Paremman osaamisen ansiosta digituen tarvitsijat saavat paremmin tarpeitaan vastaavaa tukea.

Digitukijoiden oppimispolkujen muotoilu – Miten etenimme?

Kaikille digitukijoille yhteiset oppimissisällöt

Jos olet uusi digitukija tai haluat kerrata tuen antajan perustaitoja, aloita näistä sisällöistä!

1. Digituki – Taitoja tuen antajalle

Taitoja tuen antajalle on kaikille avoin digitaalinen koulutus, jossa saat vinkkejä ihmisten kohtaamiseen, ohjaamiseen, verkostoitumiseen ja omien taitojen kehittämiseen. Koulutuksen suorittaminen kestää 30–60 minuuttia.

2. Digituen eettinen ohjeistus

Digituen eettinen ohjeistus esittelee digituen antajan ja digituen saajan velvollisuudet. Ohjeistuksen tavoitteena on edistää turvallista ja laadukasta digitukea, joka toteutetaan molempien osapuolten yhteisymmärryksessä.

3. Digitukijan digitaidot

Digitukijan on hyvä hallita digitaalisten taitojen perusteita liittyen laitteisiin, sovelluksiin, tiedonhakuun, viestintään ja vastuulliseen toimintaan. Voit kehittää omia digitaalisi taitojasi monella eri tavalla. DVV:n verkkosivuille on koottu tärkeimpiä digitaalisiin taitoihin liittyviä oppimissisältöjä.

[Siirry DVV:n verkkosivuille tästä](#)

Todenna osaamisesi
osaamismerkkeillä!

[Esittäjä, Esityksen nimi]

Syventävät oppimissisällöt

Kun perustaidot ovat jo hallussa ja haluat oppia lisää!

Ohjaustaidot

Haluatko syventyä eri kohderyhmien ohjaamisen erityispiirteisiin? Tutustu näihin ohjeistuksiin Digi- ja väestötietoviraston verkkosivuilla:

- Nuorten ohjaaminen
- Maahanmuuttajien ja kieli- ja kulttuurivähemmistöihin kuuluvien henkilöiden ohjaaminen
- Ikäihmisten ohjaaminen
- Henkilöiden, joilla on toimintakyvyn rajoitteita, ohjaaminen
- Syrjäytymisvaarassa olevien ohjaaminen

Tutustu myös ohjaustaitoja käsittelevään webinaaritallenteeseen:

- Digitukijan ohjaustaidot

Digitaalinen turvallisuus

Digitaalisen turvallisuuden eri ulottuvuuksista on tehty kaikille avoimia eOppiva-koulutuksia, joista digitukijaa koskettavat erityisesti:

- Tietosuojan ABC julkishallinnon henkilöstölle
- Digiturvallinen työelämä
- Toimi turvallisesti digimaailmassa

Kaikki Digi- ja väestötietoviraston tuottamat digitaalisen turvallisuuden koulutukset on koottu DVV:n verkkosivuille:

- Digiturvallinen elämä - koulutuskokonaisuus

Selkeä ja ymmärrettävä kieli

Selkeää ja ymmärrettävää kieltä käsitellään digi- ja väestötietoviraston verkkosivuilla:

- Selkeä kieli digituessa

Myös eOppivassa on kaikille avoimia koulutuksia, joissa käsitellään selkokieltä ja hyvää virkakieltä:

- Selkokieli tutuksi
- Hyvä virkakieli – Selkeyttä lauseita ja virkkeitä

Selkokielen käyttämistä mm. asiakaspalvelussa käsittelee opas Selkokeskuksen verkkosivuilla:

- Näin puhut selkokieltä

Tiedonhakutaidot

Tutustu webinaaritallenteeseen digitukijan informaatiolukutaidosta:

- Faktat esiin! Informaatiolukutaito digituessa

Voit syventää medialukutaitojasi eOppivassa:

- Medialukutaito julkishallinnossa

Kaikkien-mallin verkkosivuille on koottu oppimissisällöt, joihin liitteen tiedon hakuun ja arviointiin. Voit opiskella aiheesta itse tai hyödyntää materiaaleja, kun koulutat asiakkaitasi.

- Kaikkien-malli: Tiedon haku ja arviointi

Asiakkaan toimintakyvyn huomiointi

Järjestöt ovat tuottaneet paljon materiaaleja, joiden avulla voit oppia, miten ohjaat ja tuet ihmisiä, joilla on erilaisia rajoitteita toimintakyvyssä.

- Tietoa apuvälineistä ja valaistuksesta (Näkövammaisten liitto)
- Kuulo (Kuuloliitto)
- Kehitysvammaisen henkilö asiakkaana (verneri.net)
- Tietoa kehitysvammasta (Tukiliitto)
- Perustietoa oppimisvaikeuksista (Erialaisten oppijoiden liitto)
- Invalidiiton koulutukset ja tapahtumat
- Digiapu (Liikehäiriösairauksien liitto)

Palveluiden ja palveluverkoston tuntemus

Viranomaisilla on hallintolakiin perustuva neuvontavelvoite, mikä tarkoittaa sitä, että viranomaiset ovat velvoitettuja neuvomaan omien palveluidensa käytössä ja ohjaamaan asiakkaan oikeaan viranomaiseen.

- Hallintolaki Finlexissä

Tutustu oman organisaatiosi tai kampanniasi tarjoamiin listauksiin asiakkaillesi tärkeistä palveluista ja palveluntuottajista.

Digituen toimijoita voit lähteä tunnistamaan myös itse. Ohjeet digitukitoimijoiden tunnistamiseen ja kartoittamiseen löydät digituen kehittäjän työkirjasta.

- Digituen kehittäjän työkirja

Syventävät oppimissisällöt

Polun varrelta voi poimia oman työn kannalta olennaiset sisällöt.

Kulttuurien ymmärtäminen

Haluatko syventyä monikulttuuriseen ohjaamiseen? Tutustu tähän oppaaseen:

- Monikulttuuriset ohjaustaidot digituessa

Muistathan todentaa osaamisesi suorittamalla osaamismerkkin!

Kiitos kun kuuntelitte!

**Kysy, kommentoi,
kummastele!**

DIGI- JA VÄESTÖTIETOVIRASTO

dvv.fi

